

Historieglimt 25

Innherredsveien på Lademoen

Det er den gamle landeveien ut av byen østover som i dag bærer navnet Innherredsveien. Det var i 1878 den offisielt fikk dette navnet, men det er langt eldre. De fleste som i eldre tid skulle til eller fra Innherredsbygdene, kom til byen med egen båt eller med rutebåt. I lang tid var fjorden den viktigste samferdselsåren. Landverts trafikk utviklet seg smått om senn til det omfanget den har i dag. Landeveien var fra først av et tråkk av mennesker og hester. Den ble kløvvei og deretter så smått kjerrevei. Vår og høst var den sølete og nesten ufremkommelig over Lademoen, ikke minst der de seks bekkene krysset veien. Den første skikkelig opparbeidete veien til avløsning av den gamle landeveien var Gamle Kongevei som i dag starter ved Den nyapostoliske kirke, som har adresse Gamle Kongevei 1. Den veien ble på 1700-tallet lagt litt opp i skråningen, syd for landeveien, fordi terrenget der var tørrere, men samtidig mer bakkete. Likevel gikk ikke den gamle landeveien ut av bruk. Det var lagt bruer over bekkene før de med tiden ble lagt i rør og forsvant ut av syne.

Det gamle veiløpet startet ved fergeleiet ved Nidelva, litt nedenfor dagens Bakke bru. Den startet ved Fergemannsstien og utgjorde en forlengelse av Nedre Bakklandet. Etter hvert ble hus og virksomheter naturlig nok lagt langs veien. I 1715 ble det bygd kirke inntil veien, Anna Dorothea kirke, den nåværende Bakke kirke. Da travelheten økte og landeveien ble bredere, kom Bakke kirke til å ligge midt i veien! Da trikken fra Lademoen til Ila kom i 1901, ble trikkeskinnene lagt i en bue rundt kirka. I 1939 ble hele kirka flyttet opp til sin nåværende plass. Før kirka ble bygd, lå Bakke gård og Bakke kloster, på bakken ovenfor veien. Da Bakke gård ble delt, ble hovedhuset på Rosenborg gård bygd ut mot veien og begge ligger der enda. Langs veien på nedsiden lå i lang tid en lang, smal reperbane. Det var Bakke reperbane som ble grunnlagt av biskop Krog, som bodde på Bakke gård. Her kom basarene og Østre Folkebad. Trondheim mekaniske verksted ble anlagt mellom elva og veien. Det ble tett med hus og virksomheter på begge sider av landeveien.

Ny bebyggelse kom videre innover langs veien. Det samme mønsteret som på Bakklandet, ble fulgt på Lademoen da den ble bydel i 1893. Store leiegårder og industri ble først satt opp inntil den gamle landeveien. Burangården, nr. 59, ble bygget der Leergaardgården lå til 1920-årene. Nr. 59b var før Brødfabrikken til Wilh. Hoff, men så ble Trøndermeieriets store flotte bygning reist der i 1925. Da Trøndermeieriet flyttet til Tunga, flyttet Lademoen Postkontor inn. Postkontoret hadde i lang tid ligget på andre siden av veien litt nærmere sentrum. Da postkontoret ble nedlagt, flyttet Idrettsbingo inn i nr. 59b. På nr. 61 ble i 1910-11 oppført fabrikkbygning til Trondhjems Preservering Company. I dag er det hybelhus. Lenger inn kom leiegårder og så er vi ved det gamle sentrum for Strinda herred. Det lå selvsagt ved den gamle landeveien.

Der Lademoen kirke har ligget fra 1905, var det planen å reise Strindas nye hovedkirke, den som likevel ble bygget på Moholt for å ligge mer midt i Strinda. Lademoen kirke har adresse Innherredsveien 78. Omkring dette stedet lå hovedbygningene på tre gamle gårder: Eli plass gård, Lykkens Prøve og Voldsminde. Voldsminde gård var lenge lensmannsgård. Tingstua lå her. Gravplassen lå der veikrysset nå er. På Eli plass gård var i lang tid Lademoen skole, Sætherskolen. Den begynte som fastskolen i Strinda herred. Der var kommunelokalene og der holdt også Strindens Sparebank hus. Innenfor ligger boligblokkene på Voldsminde der gården lå tidligere. I Innherredsveien 102 ligger Katrinelyst der den store og moderne Düwels reperbane lå. Det er ikke bare i dag kommunikasjonslinjene bestemmer hvor folk treffes og virksomheter reiser sine bygg. Slik har det alltid vært. Innherredsveien gir oss en ypperlig illustrasjon på sammenhengen mellom samferdsel og virksomhet. Det er tankevekkende at dagens voldsomme trafikk jager forretninger bort fra Innherredsveien av mangel på parkeringsplasser og vanskeligheten med å stoppe! Lademoens befolkning ble av Statens vegvesen forespeilt at Innherredsveien skulle bli miljøgate når Strindheimtunnelen åpner i 2014, men det gjenstår å se hva det blir til.